

PRZEGLĄD CERAMICZNY

założony przez Karola Rollego.

Upraszamy uprzejmie o powoływanie się przy zamówieniach na ogłoszenia „Przeglądu.”

Treść Nr. 12: Oznaczenie tlenków wapnia i magnezu. — Utwardnianie betonu w parze. —
Ruch budowlany w Krakowie. — Kronika. — Ogłoszenia

Inż. Roman Z. Ciesielski

Kraków

Garncarska 14.

— wykonuje plany i przeprowadza budowę fabryk: —

cegieł, dachówek, wapna,

- cementu, gipsu i t. p. -

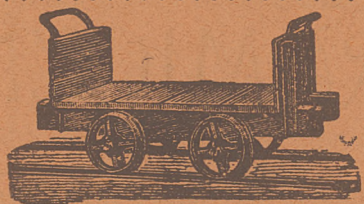
Budowa kominów fabrycznych.

Wprowadzanie opalania

ropą.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KUPNO

NAJEM

KOLEJKI WĄZKOTOROWE

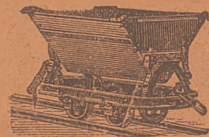
dla eksploatacji torfu, dla cegielń, fabryk,
kopalń, gospodarstw rolnych, i t. p.
urządza i dostarcza:

E. GIEŁDZIŃSKI

LWÓW.

Biuro: ul. Jagiellońska I. 3. Składy: ul. Grodecka I. 99.
Kupno i najem.

Szyny, tory przenośne i stałe, wózki rozmaitej konstrukcji,
tarcze obrotowe, rozjazdy, taczki żelazne etc. etc.
Wynajmuje koleje kompletnie urządzone. Nowy i używany
materiał, oraz części zapasowe zawsze na składzie.

Katalogi, kosztorysy i rysunki
gratis i franko.
Specjalny oddział dla
projektowania i budowy
kolei wązko i normalno-torowych.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Parowa Fabryka „JUNTA“

cegły, dachówki, rurek dren.
-- w Sądowej Wiszni --
Doborowy materiał na składzie.

ARCHITEKT

miesięcznik poświęcony
architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu.

~~~~~ KRAKÓW, ~~~~~

Red.: Władysław Ekielski.

Prenumerata roczna 20 K. —
10 rb. — 20 mk. — 30 fr.

Dawne roczniki
„Przeglądu
ceramicznego“

o ile zapas starczy

po 6 kor.

do nabycia
w Administracji „Przeglądu“
tamże do nabycia
bardzo interesująca
broszura:

GLINA
Leski: I WYROBY Z NIEJ,
cena 60 hal.
wraz z przesyłką poczt.

Inż. chem. Wincenty Bogucki w Chrzanowie.

PIERWSZA GALICYJSKA

SPECYALNA FABRYKA MASZYN

dla przemysłu cementowego i betonowego

buduje maszyny do wyrobu:

dachówek, cegieł i posadzek cementowych oraz formy do wyrobów
betonowych i dostarcza je po cenach najniższych.

Kompletne urządzenie do wyrobu dachówek już od 500 kor.

Kosztorysy i wyjaśnienia odwrotnie i bezpłatnie.

Interesanci w fabryce zawsze mile widziani.

PRZEGLĄD CERAMICZNY

WYCHODZI 10. i 25. KAŻDEGO MIESIĄCA.

Redaktor: Inżynier *Karol Rolle*.

PRZEDPŁATA ROCZNA:

10 kor., 5 rsr., 10 mk., 12 fr.

Prenumeraty mniejszej jak roczna
~~~~~ nie przyjmuje się. ~~~~~

ZESZYT POJEDYNCZY 50 H.

ADRES ADMINISTRACYI I REDAKCYI:
PODGÓRZE, ŚW. FLORYANA 5.

CENA OGŁOSZEŃ WYNOŚI:

Za cm² 6 hal. Cała strona
20 k., $\frac{1}{2}$ str. 12 k., $\frac{1}{4}$ str.
7 k., $\frac{1}{8}$ str. 4 k., przy 6-kro-
tnem powtórzeniu 10°%, 12-
krotn. 16°%, 18-krotn. 20°%,
24-krotnem 25°% opustu.

Prenumeratę na Królestwo i Cesarstwo przyjmuje: E. Wende i Sp. Warszawa Krak. Przedm. 9,
i Administracya Gazety handlowo-rzemieślniczej w Warszawie Mleja Szucha Nr. 19.

F. LORD

Biuro teczniczne

Kraków, ulica Floryańska I. 55.

SKŁAD

maszyn i wszelkich przyborów dla
wszystkich zakładów przemysłowych
i gospodarczych, jako to: cegielń,
tartaków, młynów, gorzelni i browarów.

**Kompletne urządzenia
Cegielni i tartaków.**

WAŁKI FILCOWE

krajowego
wyrobu.

Stale na składzie w wielkich ilościach
i wszelkich wymiarach **rury, łączniki,
i armatury.**

Motory parowe i benzynowe. — Smary,
oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do ma-
szyn, płyty i sznury gumowe, węże gu-
mowe i parciane, gaza jedwabna oryginal-
na szwajcarska, kamienie i wałce młyn-
skie, piły i cyrulkarki angielskie, toczki
szmirglowe, **papier szybrowy, drut do
ceglarek** i wiele innych artykułów.

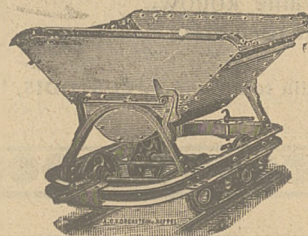
Instalacja światła elektrycznego i przeniesienia siły.
Skład wszelkich artykułów elektrotechni-
cznych.

Elektromotory, wentylatory, świeczniki i lampy stołowe.

LAMPY ŁUKOWE.

Lampki żarowe; Lampki Nernsta, Tantala
i Wolframa.

Ceny fabryczne. — Kosztorysy bezpłatnie.

Orenstein i Koppel

we Lwowie, Róg ulicy Asnyka 2, Pańska 5.

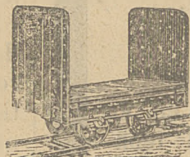
Fabryki

Kolei wążkotorowych i lokomotyw

Praga — Wiedeń — Budapeszt
urządzą i dostarczają:

kolejki przenośne i stałe.

Wagoniki do transportu gliny, cegieł i dachówek
mokrych i suchych.

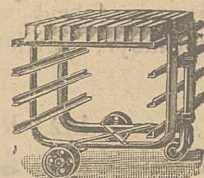
Wynajmują:

Kompletne kolejki na pewien
okres czasu.

Katalogi, kosztorysy etc.
bezpłatnie.

Używane materiały zawsze
na składzie.

Splata amortyzacyjna.

GALICYJSKI ZAKŁAD DLA BUDOWY KOMINÓW I OBMUROWANIA KOTŁÓW

ALFONS CUSTODIS

ul. Głęboka 7. ✻ LWÓW ✻ ul. Głęboka 7.

Budowa okrągłych kominów fabrycznych.
Piecze dla wszelkich celów przemysłowych.
Zakłady do spalania śmiecia.
Obmurowanie kotłów.
Wykonanie palenisk.

Naprawa i podwyższanie kominów, pod-
czas ruchu, za pomocą specjalnych
rusztowań.

Gromochrony.

Adres dla telegramów : CUSTODIS, LWÓW.

TELEFON Nr. 1000.

BADANIA MATERIAŁÓW SUROWYCH:

Gliny; Piasku;
Wapna; Marglu;
Gipsu; i t. p.

przeprowadza i wydaje opinie co do
zużytkowania ich, udziela porad tech-
nicznych w sprawie założenia i ule-
pszenia fabryk, usuwania błędów fa-
brykacyi, powiększenia rentowności
i t. p.

inż.: Karol Rolle
Podgórze św. Floryana 5.

Oznaczenie tlenków wapnia i magnezu.

(Dokończenie).

Do wykonania oznaczenia odważamy 1.25 gr. sproszkowanej i wysuszonej substancji do kolby Erlenmeyera pojemności 300--350 cm³ zaopatrzonej na szyjce znakiem. Do substancji dodajemy 26 cm³ 1/1 N. HCl, dolewamy około 100 cm³ wody dystylowanej i ogrzewamy, aż do wydalenia CO₂. Po dodaniu phenolphthaleiny nadmiar HCl odmiareczkowujemy 1/2 N. Na (OH). Cyfra odczytana na biurecie z wodzianem a pomnożona przez dwa i odjęta od 100 daje zawartość MgCO₃ + CaCO₃ w substancji a to na podstawie następującego rozumowania:

Odważyliśmy: 1.25 gr.,
1/1 N. HCl dodaliśmy 25 cm³,
1/2 N. Na (OH) zużyliśmy A cm³,

Do rozłożenia węglanów zużyliśmy $(25 - \frac{A}{2})$
cm³ 1/2 N. HCl, 1 cm³ 1/1 N. HCl odpowiada
0.05 gr. CaCO₃.

a więc wyszukana ilość węglanu = $(25 - \frac{a}{2})$
0.05 gr.

Jeżeli ciężar ten pomnożymy przez 100 i podzielimy przez ciężar próbki to otrzymamy zawartość węglanów w 100 cz. próbki czyli innemi słowy % węglanu.

$$\text{CaCO}_3 + \text{MgCO}_3 \% = \frac{100.0.05 (25 - \frac{a}{2})}{1.24}$$

Licznik i mianownik pomnożywszy przez 4 otrzymamy $\frac{5 (100 - 2a)}{5} \text{CaCO}_3 + \text{MgCO}_3$
% = $100 - 2a$.

Należy zauważyć, że oznaczona w ten sposób zawartość CaCO_3 będzie tylko wtedy odpowiadać rzeczywistości, jeśli substancja nie zawierała MgCO_3 ; jeżeli zaś MgCO_3 jest obecny natenczas wynik jest za wysoki i wymaga pewnej poprawki, do której dojdziemy na podstawie dalszego postępowania.

Ilość oznaczonego węglanu należy w każdym razie zanotować. Roztwór znajdujący się w kolbie Erlenmeyera ogrzewany do wrzenia i dodajemy około 10 cm³ kwasu octowego stężonego, zdejmujemy z ognia i dodajemy teraz 20 — 25 cm³ stężonego roztworu amoniaku i znowu ogrzewamy.

Gdy roszczyn zacznie wrzeć, dolewamy powoli dokładnie odmierzonych 50 cm³ $\frac{1}{2}$ N. COOH.COOH, utrzymując ciecz w ustawicznym wrzeniu. Teraz zdejmujemy kolbę z płomienia i dopełniamy ją do marki wodą destylowaną przy ustawicznym mieszaniu. Gdy się osad osiedzi, bierzemy z kolby około 200 cm³ roszczynu i filtrujemy przez suchy sączek. Z przesączu bierzemy 100 cm³, dodajemy siarkanu manganawego i około 5 cm³ stężonego H_2SO_4 i tytrujemy roszczynem $\frac{1}{10}$ N. KMnO_4 . Na CaCO_3 przeliczamy w sposób następujący:

Na biurecie odczytujemy C cm³ zużytych nadmanganianu, ponieważ jednakże wzięliśmy do miareczkowania tylko 100 cm³, przeto odczytaną ilość należy przeliczyć na całą ilość i to w ten sposób, że C mnożymy przez współczynnik m. Współczynnik m. oznaczamy dla kolby raz na zawsze w sposób następujący:

Wlewamy do kolby 25 cm³ $\frac{1}{1}$ N. HCl i do-

pełniamy destylowaną wodą do marki, mięszamy przez jakiś czas, odmierzamy z tego 100 cm³ i miareczkujemy $\frac{1}{2}$ N. Na (OH).

Zuachodzimy d cm³ HCl. $\frac{25}{d}$ jest szukany współczynnikiem, a więc $m = \frac{25}{d}$.

Więc dla całej zawartości kolby potrzebujemy nadmanganianu C.m cm³. Nadmiar $\frac{1}{1}$ N, COOH

+ 2H₂O wynosi zatem $(\frac{cm}{10})$ cm³ azwią-

zany z CaO $(25 - \frac{cm}{10})$ cm³.

Ponieważ 1 cm³ $\frac{1}{1}$ N, $\frac{COOH}{COOH} + 2H_2O = 0.05$ gr.

CaCO_3 , przeto ilość $\text{CaCO}_3 = 0.05 (25 - \frac{cm}{10})$ g i według poprzedniego obliczenia CaCO_3 % = $100 - \frac{4 cm}{10}$, przy czym C oznacza cy-

fry odczytaną na biurecie z kameleonem, a m współczynnik dla kolby.

W ten sposób oznaczyliśmy tylko CaCO_3 , gdyż szczawian magnezu rozpuszczalnym jest i przechodzi do roszczynu, gdzie zostaje rozłożonym wraz z szczawianem amonowym. Dwa oznaczenia dały:

$$\begin{aligned} \text{CaCO}_3 + \text{MgCO}_3 &= a \\ \text{CaCO}_3 &= b \end{aligned}$$

$$\text{stad } \text{MgCO}_3 = a - b = d.$$

Aby oznaczyć zawartość MgCO_3 rozumujemy w następujący sposób:

Gdybyśmy miareczkowali czysty MgCO_3 , to, ponieważ 0.8436 gr. $\text{MgCO}_3 = 1$ gr. CaCO_3 , otrzymalibyśmy według zrównania 0.8436 : 1

$$= 100 : \text{CaCO}_3 = \frac{100}{0.8436} \%.$$

Liczba ta pozostaje do rzeczywistego wyniku w tym stosunku, jak pozorny oznaczony do rzeczywistego, a więc $\frac{100}{0.8436} : 100 = d$

= MgCO_3 %.

$\frac{0}{100} \text{MgCO}_3 = 0.8436$ d, przy czym różnica z obydwóch oznaczeń = d.

Przeprowadzenie obliczenia, jak przytoczony przykład wskazuje jest bardzo proste:

Każden ceglarz polski powinien bojkotować wyroby pruskie a popierać swoje!

Spółczynnik dla kolbki $m = 3.464$.

Odczytujemy na biurecie z wodzianem

$$a = 11.2 \text{ cm}_3$$

Odczytujemy na biurecie z nadmanganianem

$$c = 20.2 \text{ cm}_3$$

$$\text{CaCO}_3 + \text{MgCO}_3 = 100 - 22.4 = 77.6 \%$$

$$\text{CaCO}_3 = 100 - \frac{4.3.464.20.2}{10} = 72.0 \%$$

$$\text{CaCO}_3 = 100 - \frac{4.3.464.20.2}{10} = 5.6 \%$$

$$\text{MgCO}_3 \frac{d}{0.8436,5,6} = 4.7 \%$$

$$\text{CaCO}_3 = 72.0 \%$$

$$\text{CMgCO}_3 = 4.7 \%$$

$$\text{CaCO}_3 + \text{MgCO}_3 = 76.7 \%$$

Przy robocie ostrożnej i dokładnej, wyniki się zgadzają. Oznaczenia tą metodą posiadają jednak wartość tylko dla materiałów zawierających nieznaczne ilości siarczanu wapnia i związków potasowcowych.

J. Lombardo.

Utwardnianie betonu w parze.

Wyroby z betonu zwykłego wymagały wiele form, długiego czasu do dostatecznego stężenia całej masy i zachowania pewnych ostrożności, co czyniło tę gałąź przemysłu bardzo kosztowną, z tego powodu zaleca p. Hansen, fabrykant w Frederiksburgu, w pobliżu Kopenhagi, sposób postępowania następujący:

Po starannem wymieszaniu cementu ze zwirem dodaje się tak małą ilość wody, aby nadać masie tylko pewną spoistość i przekształcić ją na ciasto bardzo gęste, suchawe, nie dopuszczając wszelako do stwardnienia, poczem silnie się ją ubija w formie metalowej, którą w krótkie się usuwa. Tak przygotowany beton jest już na tyle spoisty, że nie rozpada się na części, lecz jeszcze za słaby, aby się skutecznie opierać naciskom zewnętrznym; do dodania mu więc dostatecznej mocy, należy go utwardnić przez nawilżenie. Skrapianie w tym celu wodą jest z tego powodu niewłaściwe, że nie wszędzie mogą się przedostać jednakowe ilości wody, ten zaś tak pożądaný skutek osiąga się przez wystawienie betonu na działanie pary wodnej, pod ciśnieniem nie o wiele większem od atmosferycznego. Para skrapla się na powierzchni betonu i pod postacią wody przesiąka do wnętrza, ciepło zaś zawarte w parze sprzyja tężeniu.

Korzyści z tego wynikające dają się stre-

ścić jak następuje: Zazwyczaj wyroby z betonu przygotowane bywają w miejscach odkrytych, wystawionych na zmiany atmosferyczne, przez co posiadać nie mogą całkiem jednakowych własności fizycznych; wymagają długiego pozostawienia w formach (zwykle drewnianych), co wymaga znacznego obszaru placu roboczego; nadto przy usuwaniu form krawędzie i ściany kaleczą się i t. p. Przy zastosowaniu natomiast pary, beton może być wyrabiany w pomieszczeniach zamkniętych, a formy metalowe wkrótce odjęte, mogą być do wyrobów następnych użyte. A gdy wyrobów się nabiera liczba dostateczna, całe pomieszczenie szczelnie się zamyka, para zaś puszcza się do wnętrza. W ten sposób przygotowane wyroby z betonu, które, ze względu na bardzo małą ilość wody nazwać można suchym, łatwo odstają od ścian formy; wyrób przeto pozostaje nieuszkodzony, a wystawiony na działanie pary, już po upływie 4—8 godzin (stosownie do wielkości) osiąga taki stopień stężenia, że może być przeniesiony wprost do składu, tam zaś pozostając przez dni kilka, dalej tężąc. Do tego stanu doprowadzone wyroby z betonu, dają się przewozić na większe odległości, bez obawy uszkodzenia.

Grube sztuki i mniej tłuste (to jest z mniejszą zawartością stosunkową cementu) potrzebują dłuższego czasu do nabrania wyżej wzmiankowych własności; zaleca się przeto zarówno przebywanie w parze, jak i na składzie odpowiednio przedłużyć.

Zachód z parą także jest niewielki: mając bowiem w pobliżu silnik parowy, zużytkować można parę wydmuchową, w braku zaś silnika, kociołek bardzo pierwotnego ustroju i przewód w zupełności wystarcza, zwłaszcza, że prężność pary do tego stopnia może być obniżona, aby człowiek bezkarnie mógł na czas krótki do pomieszczenia wchodzić, w celu baczenia na przebieg tężenia wyrobów, co gdy temperatura wnętrza nie przekracza 30 stopni, nie jest uciążliwym.

Ruch budowlany w Krakowie.

Niebywały po inne lata ruch budowlany w Krakowie wziął początek przed dwoma laty, gdy weszła w życie wiadoma ustawa o uwolnieniu od podatków domów, które ze względów sanitarnych i bezpieczeństwa pu-

blicznego uledez miały przebudowaniu, względnie zupełnemu zburzeniu, by ustąpić miejscą nowym gmachom. Równocześnie masowy napływ do Krakowa na czas dłuższy lub nawet na stały pobyt mieszkańców Królestwa Polskiego, był drugim powodem, że Kraków począł się zabudowywać w gorączkowy sposób.

I obecnie mimo bliskiej jesieni, ruch budowlany nie tylko nie osłabł, ale wzmoógł się jeszcze.

Zwiększych budowli miejskich rozpoczęta została budowa dwóch wielkich gmachów na pomieszczenie szkół wydziałowych, z tych jedna przy ulicy Szlak (nat. zw. Maślakówce), druga przy ulicy św. Wawrzyńca na Kazimierzu, oraz budowa nowego III-piętrowego skrzydła magistratu od ulicy Poselskiej. W pełnym toku jest przebudowa kupionego przez gminę pałacu od dra Estreichera przy ulicy Poselskiej 1. 8. W gmachu tym po przebudowie mieścić się będą: na dole niektóre biura magistratu, na I piętrze jedno z prywatnych seminariów nauczycielskich, na II piętrze szkoła ludowa, przeniesiona z dotychczasowego budynku przy kościele św. Barbary.

Na ukończeniu jest nowy budynek na mieszkanie dyrektora i urzędników gazowni na gruntach miejskich przy gazowni.

Przy ulicy Żabiej ukończono przebudowę domu Czerwonego Krzyża, co musiano uskutecznić ze względów regulacyjnych tej ulicy.

W końcu, w Zakrzówku, będącym już „de facto” częścią Wielkiego Krakowa, gmina buduje duży piętrowy budynek na pomieszczenie 4-klasowej szkoły.

KRONIKA.

Typ wagonów lokalnych kolei bukowińskich do przewozu drzewa wystawia firma Roessemann i Kühnemann (Juliusz Weiss) we Lwowie na czerniowieckiej rolniczej wystawie, która w przyszłym tygodniu otwartą zostanie.

Wagony te przeznaczone są dla linii Czudyn-Koszczuża.

Sprostowanie pomyłek, w zeszycie 11-tym, na str. 130, w odsyłaczu zamiast „palacz”, powinno być „Polak, inżynier”.

Na str. 133, w szpalcie I-wszej, wiersz 2-gi od góry, zamiast „Likien”, powinno być „Lilien”.

Urząd miejski w Zatorze poszukuje

MAJSTRA

do fabryki wyrobów cementowych, dokładnie wykształconego w różnych gatunkach wyrobów.

Zgłaszać się należy do Urzędu miejskiego w godzinach urzędowych w terminie do **15 września b. r.**, gdzie bliższe warunki podane zostaną.

Zator, dnia 28 sierpnia 1908.

Burmistrz:

Dr. J. Tarchalski.

Palacz cegieł

w piecu kręgowym poszukuje posady.

Adresować: Ch. w Administracji „Przeglądu”.

Poszukuje posady

Kierownik fabryki dachówek

Doskonale obznajomiony z wypalaniem w piecu kręgowym.

Wiadomość dla Franciszka G. do „Przeglądu”.

FACHOWIEC

od lat 20 pracujący w zawodzie ceglarskim, obeznany najdokładniej z fabrykacją i wypalaniem wszelkiego rodzaju wyrobów z gliny a szczególnie dachówek i dren, wykształcony teoretycznie i praktycznie, poszukuje od 1. stycznia 1909 r. odpowiedniej posady. Zgłoszenia dla „A. B. 33”, przyjmuje Adm. Przeglądu.

Palacz Piecowy Pogorzelski

Poszukuje Posady.

Podania Pod „P” Postać „Przeglądowi.”

L. 3106/03

Konkurs.

Celem obsadzenia posady Zarządcy (kierownika) miejskiej fabryki cegieł i dachówek w Żywcu, rozpisuje Magistrat miasta Żywca konkurs z terminem wnoszenia należycie udokumentowanych podań do dnia 1. listopada 1908.

Do posady tej prowizorycznie nadać się mającej przywiązana jest płaca roczna 2.400 koron, i ewentualnie tantiema od czystego zysku przedsiębiorstwa.

Każdy z kandydatów na tę posadę winien wykazać, że nie przekroczył 45-go roku życia, że jest obznajomiony praktycznie z technicznym i administracyjnym kierownictwem fabryk dachówek i cegieł oraz przedłożyć świadectwa uzdolnienia i dotychczasowego zajęcia.

Żywiec, dnia 12. sierpnia 1908.

Burmistrz
W. Kornicki.

Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi.

Rok szkolny w krajowej szkole garncarskiej w Kołomyi rozpoczął się dnia 1. września.

Warunki przyjęcia:

1. Ukończony 13. rok życia i fizyczne uzdolnienie do zawodu rękodzielniczego.
2. Ukończona szkoła ludowa z dobrym postępem.

Podania zaopatrzone w metrykę i ostatnie świadectwo szkolne należy adresować: „Do Dyrekcyi kraj. Szkoły garncarskiej w Kołomyi“.

Przy szkole znajduje się internat, w którym ubodzy uczniowie zamiescowi zamiescowi za niewielką opłatą otrzymują całe utrzymanie.

Przyjęty do internatu winien mieć własną pościel.

S. Haas i T. Silberberg

Fabryka wyrobów betonowych i skład
materiałów budowlanych

Kraków, ul. św. Tomasza 14, róg ul. św. Jana (Grand Hotel)

Utrzymuje na składzie: Cement opolski i krajowy, wapno hydrauliczne kufsteinskie, gips murarski i rzeźbiarski, łupek śląski, angielski i belgijski, ogniotrwałą papę dachową i izolacyjną, smołę pogazową i asfaltową, karbolineum, asfalt i gudron „Trinidad“. Rury kamionkowe wewnątrz i zewnątrz szklone, posadzki kamionkowe czeskie, dachówki różnych systemów.

Wyłączne zastępstwo szklonych cegieł fasadowych.

(glasierte Verblendziegel)

Wykonują roboty asfaltowe i betonowe, kanalizacje domów z rur kamionk. i betonow.

MASZYNISTA obecnie zatrudniony
w parowej fabryce dachówek po-
szukuje posady.

Wiadomość dla C. w Administracji.

Majstra

obeznanego dokładnie z pracą we wielkiej fabryce
dachówek poszukuje się.

Wiadomość dla D. w Administracji.

INŻYNIER

przez 22 lat kiero-
wnik fabryki cegieł,
dren i dachówek —

== poszukuje posady. ==

Wiadomość dla „Inżyniera“ do Administracji
„Przeglądu“.

Poszukuje posady zarządcy

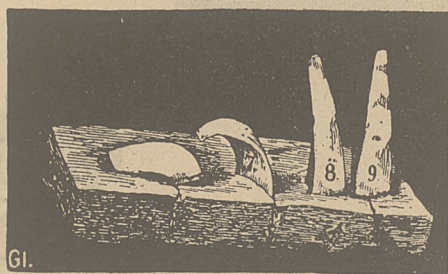
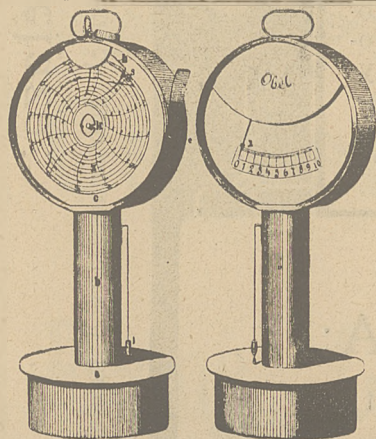
do fabryki dachówek lub cegieł
ukończony uczeń szkoły ceramicznej
lat 25, posiada kilkuletnią praktykę w pierwszorzę-
dnej fabryce dachówek w kraju. — Wiadomość dla
Wojciecha P do Administracji „Przeglądu“.

RAMKI

do suszenia dachówek glinianych
wykonuje się w każdej ilości i wedle wy-
maganych wzorów, po cenach najniższych
z szybką dostawą. Zgłoszenia przyjmuje
Mindowicz, Jarosław.

Poszukuje posady - - - Maszynista

doświadczony we fabrykacji dachówek.
Po powrocie z Ameryki obejmie posadę zaraz.
Wiadomość dla „Maszynisty“ do Administracji
„Przeglądu“.

Gl.

**Tanią produkcję
Wyborowy produkt,**

30% oszczędności na węglu.

uzyskać można tylko przy sto-
sowaniu ciążomierza, stożków
Segera i termometru kurzanko-
wego.

Proszę zarządzać opisu i oferty
na aparaty do kontrolowania
roboty w piecu pierścieniowym.

BIURO TECHNICZNE

DLA PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO

J. Lombardo

w Podgórzu.

60% mniej odpadków.

W oddziale III.

Zakład budowy mostów:

Konstrukcje mostowe, dachowe i t. d.

1804
Rok założenia

C.K.uprz. fabryka maszyn

L. Zieleniewski w Krakowie

Towarzystwo Akcyjne.

1804
Rok założeniaPrasy
cegłarskie

wyrabia:

W oddziale I.

BUDOWA MASZYN

Maszyny parowe najnowszych typów, stojące i leżące, ze stawidłami: a) wentylowemi własny patent Nr. 19274 b) wentylowemi patent „Elsner“, c) z wentylami tłokowymi, d) suwakowymi.

Maszyny wyciągowe i kołowroty do kopalń i innych zakładów przemysłowych. Kompresory wentylowe jedno i dwustopniowe. Pompy parowe dla wodociągów, kopalń i t. d. Wyciągnięcie i żurawie.

Urządzenia mechaniczne dla CEGIELNI, gorzelń, tartaków, młynów i t. d. Części transmisyjne najnowszych typów.

Maszyny parowe

W oddziale II.

KOTLARNIA:

Kotły parowe, zbiorniki i t. d.

Odlewy surowe z żelaza i metali podług własnych lub nadesłanych modeli.

Odlewnia żelaza:

W oddziale IV.

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, **zakładów kąpielowych**, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych i t. d.

Poszukiwanie i uchwycenie źródeł. — Wiercenie studzien. — Ustawianie pomp. instalacje domowe z klozetami, łazienkami i t. d.

Centralne

Ogrzewanie

wszelkich systemów

i Wentylacye

Łaźnie. — Mechaniczne Pralnie, Suszarnie i t. d.

projektują i wykonują

Inżynier Leonard Nitsch i Spółka,

Kraków, ulica Kolejowa L. 18.

Najlepsze referencye z dotychczas wykonanych robót.

Kosztorysy bezpłatnie.

Cegielnia Parowa

spadkobierców ś. p.

Franc. Górniaka w Sibicy,

p. Cieszyn.

Poleca Szan. P. T. Publiczności wyroby własne, jako to: cegłę murową (maszynową i ręczną), cegłę brukową (dłazdkówkę), cegłę kanałową, cegłę żłobową, cegłę studzienną, cegłę kominową, dachówkę żłobkowaną (falcowaną), rurki do osuszania gruntów (drenowania) i t. d.

KRAJOWE KURSA

dla
PRZEMYSŁU
KIERAMICZNEGO

w Podgórzu

Kształcą personal
pomocniczy dla
wszelkich zakładów
ceramicznych.

Nauka trwa 18 miesięcy
i rozpoczyna się co-
rocznie z dniem 1 paźdz.

Nauka bezpłatna.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

Nr. Telefonu: Zakładu 72, Filii 198, Sklepu 345.

Poleca Szan. Publiczności:

Smołę gazową (ter)

do utrwalania drzewa jako to: słupów
parkanowych, wiązań mostowych, porę-
czy, dachów gontowych, oraz do smoło-
wania dachówek, zwłaszcza cementowych.

Koks gazowy

gruby do kuźni i osuszania, tamany na opał.

PATENTY na wy- nalazki

wyjednywa

Inżynier Stan. Dzbański

przysięgły Rzecznik patentowy

Wiedeń VII. Lindengasse 2 (w pobliżu c. k.
urzędu patentowego).

Ł **tożki Segera** do mierzenia temperatur
w piecach. **Aparaty do kontrolowania**
ruchu technicznego, jak ciągnięcie
rozmaitych systemów, zegary, termometry i aparaty do
badania gazów kominowych. Piece próbne do
topienia glazur rozmaitych systemów, opalane ko-
ksem, węglem kamiennym lub drzewnym.
Widry do wierzeń próbnych najlepszej konstrukcji:
wiercą w 3 godzinach 10 m. **Aparaty** do
badania materiałów budowlanych. Potrzeby labo-
ratoryjne. Dzieła techniczne z zakresu ceramiki.
zybrowy papier. Stalowy drut do obcinania itd.
Dostarcza po oryginalnych cenach:
Jan Lombardo
chemik technolog w Podgórzu.

PIERWSZY KRAKOWSKI ZAKŁAD ŚWIATŁODRUKÓW

T. KASZNICA i Ska

Grzegórzki, Piaski 33,
obok Krakowa przy
Mogilskiej rogatce - -
- - - Telefon 114. - - -

Wykonuje reprodukcje wszelkich rysun-
ków technicznych o największych rozmia-
rach jak: negrografie, wielokolorowy druk
algraficzny. Największa rama do kopiowa-
nia o rozmiarach 2000×1000 mm. Do re-
produkcyi należy nadesłać kopię na kalce
papierowej lub płóciennej, względnie ory-
ginalny rysunek. Odbitki negrograficzne
nie różnią się wcale od planów rysowa-
nych tuszem.

BIURO TECHNICZNO-RYSUNKOWE
przyjmuje do opisywania, kopiowania i ad-
justowania rysunki techniczne. — Przy-
jmuje dostawę wszelkich przyborów rysun-
kowych, instrumentów i narzędzi mierni-
czych.

Próbki i wzory reprodukcji wysyła się
bezpłatnie.